

Piotr Roszkowski
Instytut Ekonometrii, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
Kamila Sławińska
Instytut Ekonometrii, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
Instytut Ekonomiczny, Narodowy Bank Polski
Andrzej Torój
Instytut Ekonometrii, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

Modelowanie kursu równowagi behawioralnej – ujęcie panelowe

Wysoka zmienność kursów walut może rodzić pytanie o to, w jakim stopniu kurs walutowy odzwierciedla fundamenty makroekonomiczne danego kraju, które cechuje znacznie większa inercja. Problem ten stanowi istotne wyzwanie w modelowaniu zmienności kursu walutowego. Obserwowany wzrost liczby modeli teoretycznych i empirycznych jest jednak dowodem na nieustające próby wyznaczania poziomu kursu równowagi.

Niniejszy artykuł stanowi empiryczną aplikację podejścia do modelowania kursu, określanego mianem równowagi behawioralnej, przedstawionego przez Clarka i MacDonalda (1998). Korzystając z przewag jakie oferuje wykorzystanie danych panelowych, dla wybranych krajów ESW¹, przy zastosowaniu w pełni zmodyfikowanej metody najmniejszych kwadratów (Pedroni 2000), oszacowano model BEER². Celem pracy jest weryfikacja hipotezy o występowaniu zależności pomiędzy kursem realnym a wytypowanymi, na podstawie przeglądu literatury przedmiotu, zmiennymi makroekonomicznymi. Otrzymane oszacowania zostały skonfrontowane z dostępnymi wynikami analiz empirycznych (Beza-Bojanowska, MacDonald 2009). W świetle kryzysu finansowego i wysokiej zmienności w latach nieobjętych wcześniejszymi próbami uzasadnionym wydaje się szukanie podejścia gwarantującego szerszą bazę empiryczną, a w konsekwencji stabilniejsze oszacowania. Jednym z nich jest model kointegracji panelowej. Wykorzystanie modelu panelowego może również stanowić rozwiązanie problemu nadmiernego dopasowania, z jakim często mamy do czynienia w przypadku modeli kointegracji szacowanych na pojedynczych szeregach czasowych. W rezultacie, przy krótszych próbach, zbyt optymistycznie oceniane są odchylenia kursu od równowagi.

¹ co najmniej Polska, Czechy, Węgry, Rumunia

² ang. *Behavioral Equilibrium Exchange Rate*